

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Sosial- og familieavdelingen

Barne- og likestillingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036, Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 200804147	Deres dato: 30.10.2008	Vår ref.: 2008/23591 S-BFS	Saksbehandler: Gro Haugen Inger E. Tofthagen	Dato: 15.01.2009
--------------------------	---------------------------	-------------------------------	--	---------------------

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG OM LOVFESTING AV KRISESENTERTILBUDET

Fylkesmannen i Oslo og Akershus viser til departementets brev av 30.10.2008 og vedlagte høringsnotat.

Fylkesmannen vil i all hovedsak slutte seg til det nye lovforslaget og de begrunnelser dette bygger på. Fylkesmannen finner det positivt at det utarbeides en egen lov som sikrer økt kvalitet og et helhetlig krisesentertilbud til personer utsatt for vold i nære relasjoner og til medfølgende barn.

I vårt hørings svar vil vi begrense oss til følgende kommentarer:

Kommunens ansvar, kvaliteten i tilbudet og samordning av tjenester

Departementet foreslår forskriftshjemmel for kvalitet i tilbudet, og nevner særskilt at det på sikt kan stilles krav til kompetanse og fysisk sikring av lokaler.

Organisering av et fullverdig krisesentertilbud, slik lovforslaget innebærer, er i seg selv en kompleks oppgave, og vil være en utfordring for kommunene uansett i hvilken grad det eksisterende tilbudet allerede er utviklet og etablert. Fylkesmannen vurderer derfor at det bør utarbeides forskrift også på områder som innbefatter kommunens ansvar og samordning av tjenester. Videre mener vi det trengs utdyping av kvalitetskrav utover det som gjelder sikkerhetstiltak og kompetanse. Forskrift her vil etter vårt syn være et viktig bidrag for å få oppfylt lovhjemlingens intensjon om å få til en utvikling av samarbeid, både innad i den enkelte kommune og kommuner imellom, og også at samarbeidet blir mer forpliktende enn i dag. Det bør for øvrig tas hensyn til behov for overgangsbestemmelser som gir kommunene nødvendig tid til å finne tilfredsstillende løsninger.

Internkontroll og kommunalt tilsyn

Det fremgår av høringsnotatet at det etter departementets vurdering er lite ønskelig å legge sentrale føringer på hvilke deler av oppgavene som kommunen skal føre egenkontroll med gjennom internkontroll. Dette begrunnes i at forskjellene mellom kommunene gjør det vanskelig å gi detaljerte bestemmelser om hvilke krav som bør stilles til kommunens kontrollarbeid.

Fylkesmannens vil, ut fra sine erfaringer med innføring av internkontroll etter andre lovverk, imidlertid anbefale at det utarbeides en egen forskrift til internkontrollplikten i den nye loven. Dette vil gjøre det enklere for de ansvarlige kommuner å utarbeide ensartede systemer som sikrer at krisesentertilbudet er i samsvar med loven. Uten noen forskrift eller veileder til hjelp, vil vi anta at arbeidet med å innføre internkontroll med krisesentervirksomheten vil kunne stå i fare for å bli nedprioritert. Forskriftsreguleringen må imidlertid ikke være på et slikt detaljnivå at den kommer i konflikt med den enkelte kommunes behov for å videreutvikle krisesentertilbudet og finne løsninger for oppgaven ut fra lokale behov og forutsetninger.

For øvrig vil vi bemerke at selv på områder der det er utarbeidet forskrifter, har vi sett at det likevel kan ta lang tid å etablere virksomme systemer for internkontroll. Vår erfaring er at der kommuner sliter i arbeidet med å føre kontroll med sin virksomhet, har dette for en stor del sammenheng med den generelle ressursituasjonen i kommunene.

Statlig tilsyn

Fylkesmannen slutter seg til departementets samlede vurdering om behov for at det innføres tilsyn med kommunens ansvar for å sørge for krisesentertilbudet. Vi har merket oss departementets begrunnelse for et lovhemlet tilsyn på området. Blant annet nevnes sannsynlighet for at det kan skje lovbrudd som vil få alvorlige konsekvenser for den enkeltes rettsikkerhet, liv og helse, samt for samfunnsøkonomien.

Vi støtter departementets forslag om at tilsynet bør legges til fylkesmennene.

I tillegg til kommunens plikt til å sørge for selve krisesentertilbudet, ser vi at det statlige tilsynet skal ivareta kontroll av kvalitet i tilbudet, samordning av tjenester, rett til tolk, samt hvordan kommunen oppfyller internkontrollplikten. Fylkesmannen stiller imidlertid spørsmål ved departementets forslag om å føre kontroll med kvaliteten i tilbudet når selve tilsynet er definert til å gjelde lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter. Av merknaden til tilsynsparagrafen er det nærmere presisert at Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver som loven pålegger den ”å sørge for”.

Ut fra forslaget finner vi det uklart hvor omfattende gjennomføring av tilsynet vil bli, og vi mener derfor at det må utarbeides egen tilsynsforskrift for krisesentervirksomheten, som kan gi nærmere klargjøring av tilsynets innhold.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det fremkommer av høringsnotatet at det er rimelig å anta at dersom krisesentertilbudet blir en lovpålagt kommunal oppgave, vil det kreve økte bevilgninger. Med utgangspunkt i dagens budsjetter er det i forslaget nevnt kostnadsøkning knyttet til personale, kompetanseløft og fysisk sikring av lokaler. I tillegg er det anført merutgifter til blant annet tolketjeneste, tilsynsbestemmelsen, samt dekning av menns hjelpebehov.

For fylkesmennenes del vil denne nye tilsynsoppgaven medføre økt aktivitet, og derav behov for ekstra ressurser. Når det gjelder Oslo og Akershus, som er store fylker med mange sentre, er det på nåværende tidspunkt vanskelig å beregne hvor mye disse nye oppgavene vil medføre av ekstrakostnader. Det knytter seg videre en del usikkerhet omkring kostnadsberegning i tilsynsvirksomheten da vi må påregne vekst i krisesentertilbudet i begge fylker. Vi forutsetter

imidlertid at det inviteres til en dialog med departementet om behovet for ekstraressurser når endelig vedtak i saken er gjort.

Øvrige kommentarer

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har anbefalt utarbeiding av forskrifter utover det som departementet selv foreslår. Etter vårt syn kan det derfor være hensiktsmessig med en egen bestemmelse til loven om at departementet kan gi forskrifter.

Avslutningsvis vil Fylkesmannen fremholde betydningen av å lovfeste krisesentertilbudet for å sikre brukerne tilrettelagt og koordinert hjelp. Vi ser at lovhjemling vil gi økt oppmerksomhet på ivaretagelse av barn i denne målgruppen, og derved bidra til en styrket rettsstilling for dem.

Med hilsen

Gerd Reinsvollsvveen
avdelingsdirektør

Tove Narud
seksjonssjef

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Høringsuttalelsen sendes også som e-post, merket Bld`s referanse (200804147), til postmottak@bld.dep.no